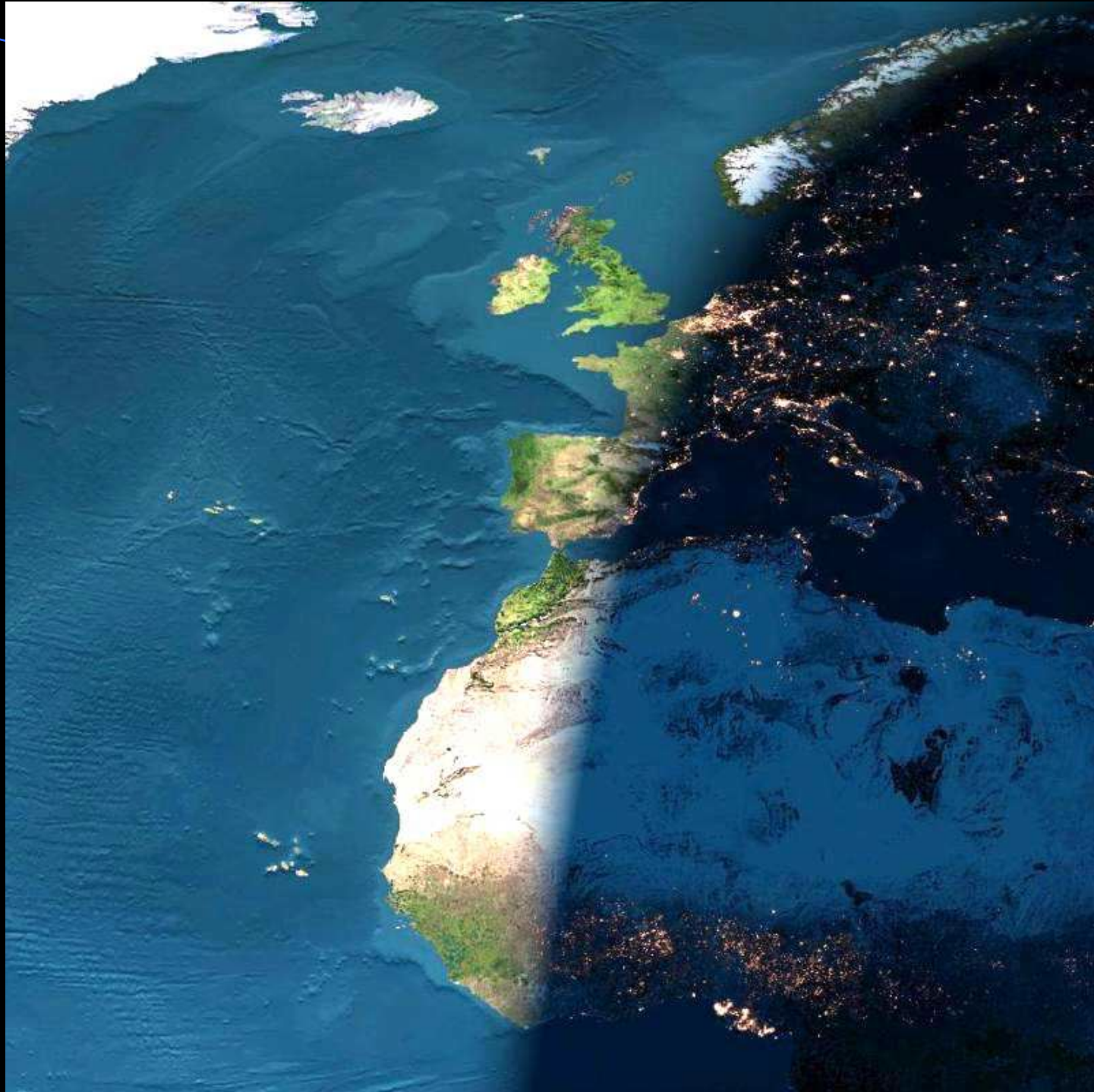

*Árangursrík
lýðheilsa*

*... nokkrar
pælingar*

*Sigrún
Gunnarsdóttir
Desember 2004*

*sigrungu@
landspitali.is*

Byggir á hinu klassíska:

Undirbúningur

Markmið

Mat á árangri

Gömlu kennileitin ...

Skilgreining vanda

Undirbúningur verkefna

Virkja þátttakendur

Skipulag framkvæmda

Eftirlit með framkvæmd

Mat á árangri

Endurbætur - Endurmat

Endurtekning

... hljómar kunnuglega;

Breytingastjórnun

Gæðastjórnun

Árangursmælingar

Balanced scorecard

... Skipulag, stjórn og mat á verkefnum
lýðheilsu

*Dæmi um líkan til að meta
skipulag og árangur verkefna lýðheilsu
Líkan D. Nutbeam*

Helstu þrep í líkani Nutbeam

Skilgreining vanda

Fræðilegur og faraldursfræðilegur bakgrunnur

Tilurð lausna

Þróun hugmynda - Reynsla fyrri verkefna

Stoðirnar styrktar

Samfélagið á staðnum – Aðföng - Efni

Framkvæmd aðgerða

Fræðsla - Vinna með samfélagi - Talað fyrir málinu

Mat á árangri

Mismunandi stig í ferlinu – Mismunandi aðferðir

*Hvar skyldi
skórinn oftast kreppa?*

Er undirbúningurinn góður?

- *Miðast verkefnið við þarfir skjólstæðinganna*
- *... og getu þeirra sem í hlut eiga?*
- *Hefur hugmyndafræðin verið ígrunduð?*
- *... og samrýmist hún hugmyndafræði þeirra sem tengjast verkefninu?*
- *Liggur fyrir hvernig á að meta árangurinn?*
- *... og hvað á að gera við niðurstöðurnar?*

Þetta eru spurningar sem endurspeglar Ottawa sáttmálann

Megináherslur:

- *Gera fólki kleift að efla eigin heilsu*
- *Tryggja talsmenn heilsunnar*
- *Tenging og samvinna í samfélagi*
  - *Með heilbrigðisstefnu*
  - *Styðjandi umhverfi - skólar, vinnust.*
  - *Styrkja aðgerðir í samfélagi*
  - *Efla persónulega getu*
  - *Endurskoðun á áherslum heilbrigðisþjónustu*

(1986)

Möguleikar til breytingar

- *Er líklegt að breytingar komist til framkvæmda?*
- *Hverjir munu framkvæma verkefnið?*
- *... og bera ábyrgð á því?*
- *Eru einhverjar hindranir í veginum?*
- *Er ávinningurinn augljós?*
- *Hverjir eiga hagsmuna að gæta?*
- *Pólítískir hagsmunir?*
- *... hentar verkefnið pólítík þeirra sem hlut eiga að máli?*

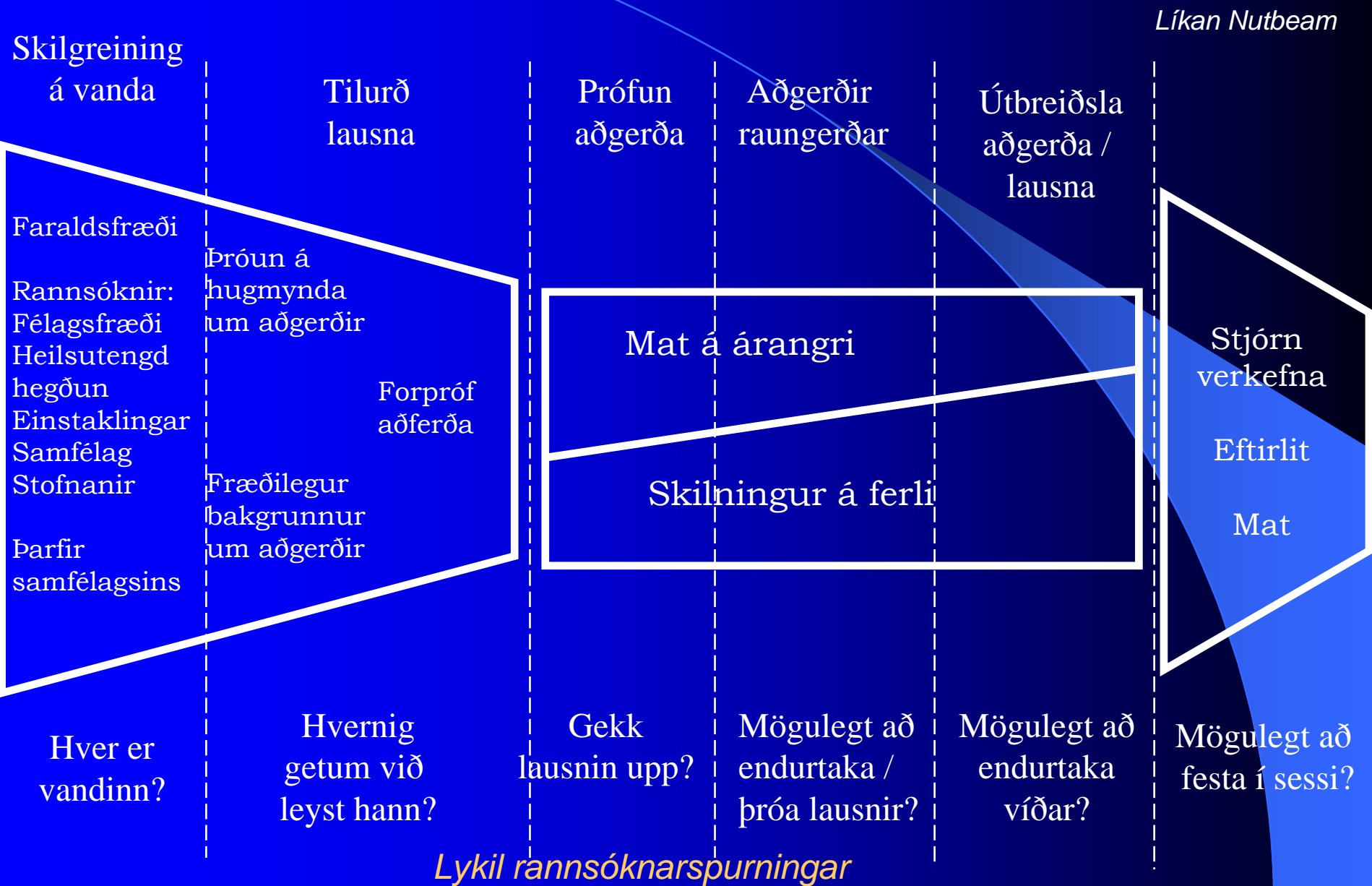
Þessar vangavelur eiga rætur í Jakartayfirlýsingunni

Megináherslur:

- *Félagsleg ábyrgð*
- *Fjárfesting í heilbrigði*
- *Samstaða um heilsueflingu*
- *Styrkja getu einstaklinga og samfélaga*
- *Tryggja innra skipulag fyrir heilsueflingu*

(1997)

Árangursríkar aðgerðir í lýðheilsu - Gagnreynd lýðheilsa – Rannsóknir og mat

... en svo þarf maður líka stundum að hvíla sig

Skilgreining vanda

Fræðilegur og faraldursfræðilegur bakgrunnur

Tilurð lausna

Þróun hugmynda

Reynsla fyrri verkefna

Stoðirnar styrktar

Samfélagið á staðnum – Aðföng / Efni

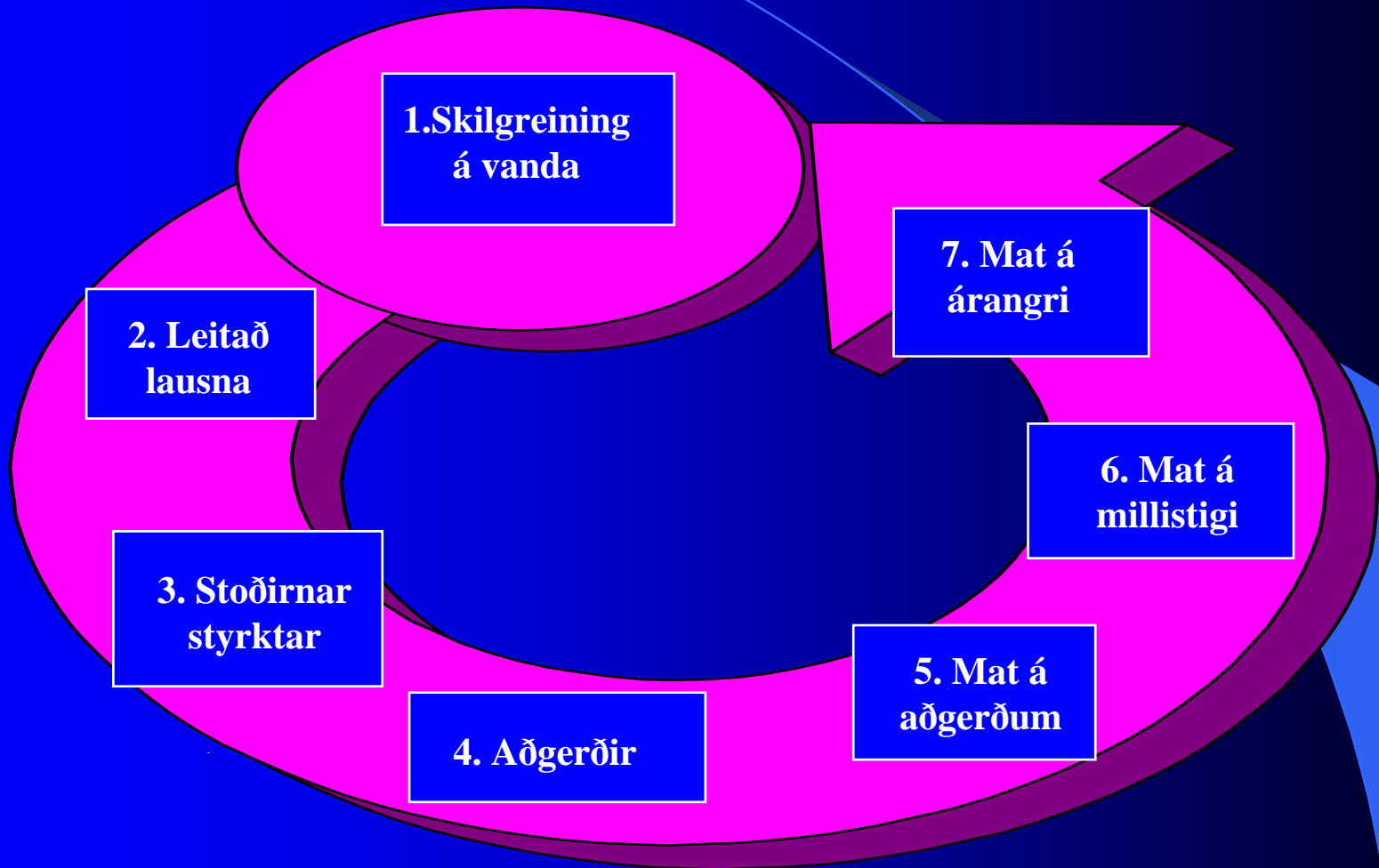
Framkvæmd aðgerða

Fræðsla, vinna með samfélagi, talað fyrir málinu

Mat á árangri

Á ýmsum stigum – Með mism. aðferðum

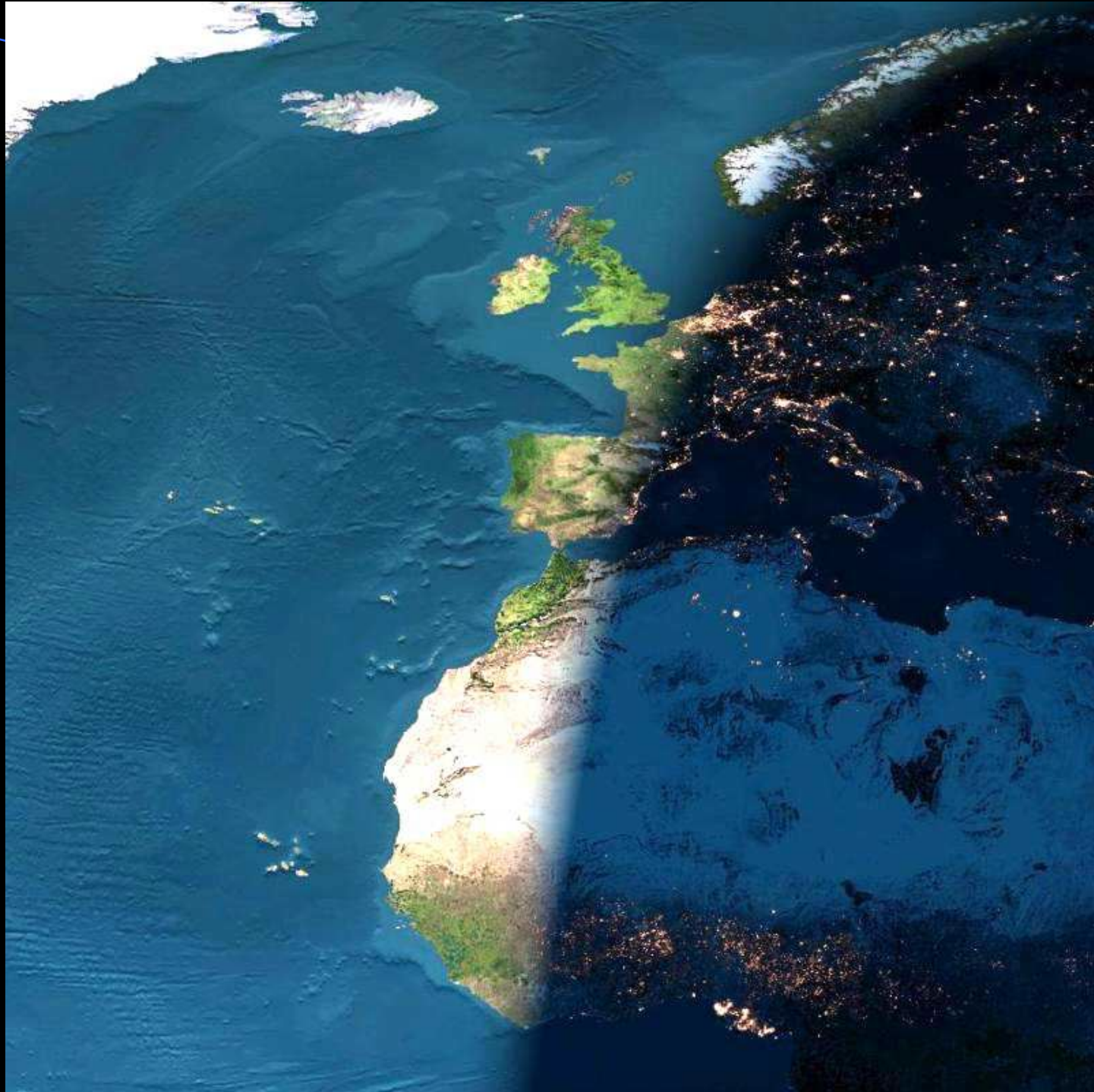
Health Promotion Planning and Evaluation Wheel

*Að sjá
eins og
örninn
eða ...
eins og um
gervihnött*

*Árangur í
lýðheilsu*

*Að sjá
heildina
og líka
smáatriðin*

Figure 1. A planning model for health promotion *Mynd frá Don Nutbeam*

